

Wystawa o "Zabij to i wyjedź z tego miasta"

Kuratorka wystawy Marta Miś opowie o kilkunastu latach tworzenia filmu nagrodzonego Złotymi Lwami w Gdyni, przedstawi kulisy pracy animatora oraz szczegóły współpracy Mariusza Wilczyńskiego z aktorami i twórcami filmowymi, którzy użyczyli głosu bohaterom animacji.

Po oprowadzaniu będzie można obejrzeć film „Zabij to i wyjedź z tego miasta” (2019). Bilety w cenie 15 zł (oprowadzanie) i 25 zł (oprowadzanie z seansem filmu) są dostępne w kasie muzeum i online.

Muzeum Kinematografii przedłużyło dostępność wystawy „Mariusz Wilczyński. Zabij to i wyjedź z tego miasta” i będzie można ją zwiedzać do 27 VIII. Z kolei wystawa o przyjaźni Mariusza Wilczyńskiego z Tadeuszem Nalepą "Postscriptum. Nalepa i Wilk" będzie otwarta do 30 VII.

O wystawie

Wystawa „Mariusz Wilczyński. Zabij to i wyjedź z tego miasta” jest poświęcona filmowi, w którym widzimy narysowaną ręką artysty Łódź. Trzy lata po światowej premierze filmu na Berlinale prezentujemy wystawę przygotowaną we współpracy z Zachętą – Narodową Galerią Sztuki w Warszawie. Pokazuje ona warsztat artysty, oryginalne rysunki, elementy scenografii i fragmenty ostatecznie nie włączone do filmu. Ekspozycji towarzyszy znakomite postscriptum w postaci wystawy Nalepa i Wilk, złożonej z prezentowanych po raz pierwszy zdjęć bluesmana autorstwa Mariusza Wilczyńskiego.

Film Mariusza Wilczyńskiego stał się w kręgach artystycznych legendą na długo przed premierą. Autobiograficzna opowieść, rysowana przez artystę malarza, performerera i reżysera krótkometrażowych filmów animowanych, powstawała 14 lat. Jej twórca, absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, od 2007 roku uczy studentów animacji w łódzkiej Szkole Filmowej. Zabij to i wyjedź z tego miasta stanowi jego pełnometrażowy debiut, pokazany premierowo 22 lutego 2020 roku podczas 70. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Berlinie.

Zabij... to osobista historia sięgająca czasów dzieciństwa przeżywanego w Łodzi lat 70. XX wieku przez filmowego Janka, jadącego z tatą nad morze, i rzeczywistego Mariuszka, oglądającego przezrocza z projektora Bajka wyprodukowanego w łódzkim Prexerze. Wyprawa w miniony czas pokazuje Łódź należącą już do przeszłości, z brukowanymi ulicami, starą zajezdnią tramwajową, fabrycznymi kominami i kioskami Ruchu. Spojrzenie wstecz ma charakter sennej wizji, w której los ryb staje się losem ludzików trafiających, po odcięciu im głów, do naczynia na sklepowej ladzie. Poetycką opowieść współtworzy transowa muzyka Tadeusza Nalepy i dialogi – animowanym postaciom głosu użyczyli między innymi Anna Dymna, Krystyna Janda, Marek Kondrat, Barbara Krafftówna, Irena Kwiątkowska, Małgorzata Kożuchowska, Daniel Olbrychski, Zbigniew Rybicki, Tomasz Stańko i Andrzej Wajda. Bohaterami filmu są prawdziwi ludzie, członkowie rodziny artysty, jego idole z czasów młodości, jak Tadeusz Nalepa i Zbigniew Boniek, a także istoty żyjące na kartach książek, na przykład kot Behemot i Woland z Mistrza i Małgorzaty Michaiła Bułhakowa. Powstał film autorski, który Mariusz Wilczyński wymyślił, napisał do niego scenariusz, a potem narysował i wyreżyserował.

Indywidualna biografia pokazana na ekranie rezonuje z historią każdego z nas, widz rozpoznaje w epizodach własne doświadczenia z obszaru tych najważniejszych, takich jak relacje z rodzicami, miłość, przyjaźń i śmierć najbliższych. Harmonię świata przywracają muzyka i nostalgiczny obraz statku niknącego za horyzontem jak niedający się zatrzymać ani powtórzyć czas. „Kreska

prowadzona jest ręką podłączoną do wariografu, do którego Mariusz Wilczyński sam się podłączył, i ten wariograf pokazuje całą prawdę, kim, skąd i jaki jest” – recenzował Zabij... Tomasz Raczek.

Błyskotliwe dzieło Wilczyńskiego otrzymało nagrody i wyróżnienia na festiwalach w Annecy, Ottawie, Zagrzebiu, Toronto, Lizbonie, Sapporo, Wiedniu i Limie. Po raz pierwszy w historii film animowany zdobył Złote Lwy, główną nagrodę Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, w 2020 roku. Został też nagrodzony Orłami w kategoriach najlepszy film, scenariusz, muzyka oraz dźwięk.

Wystawa odsłania warsztat artysty i prezentuje oryginalne rysunki, elementy scenografii i fragmenty ostatecznie nie włączone do filmu. Ekspozycji towarzyszy znakomite postscriptum w postaci wystawy Nalepa i Wilk, złożonej z prezentowanych po raz pierwszy zdjęć bluesmana, twórcy zespołów Blackout i Breakout. Autorem większości fotografii jest Mariusz Wilczyński, zafascynowany w młodości gitarzystą, wokalistą i kompozytorem, z którym połączyła go później trwająca blisko 30 lat przyjaźń.

W Muzeum Kinematografii można kupić książkę Mariusz Wilczyński. Zabij to i wyjedź z tego miasta, wydaną przez Zachętę – Narodową Galerię Sztuki i Narodowe Centrum Kultury Filmowej. „W filmie Wilczyńskiego grają duchy. Być może blues jest dowodem na to, że one istnieją. Duch nie jest już człowiekiem, jest samym cierpieniem, tęsknotą, bólem, który nie chciał zniknąć” – pisze w niej Jakub Żulczyk. „Jest ich pełno. Mówią też głosami zmarłych twórców – Ireny Kwiatkowskiej, Andrzeja Wajdy. Na trąbce-duchu gra duch Tomasza Stańki”. „Czas na zegarze marki Wilk biegnie tu do tyłu, pętli się, rozciąga jak guma” – zauważyła w tej samej publikacji Dorota Masłowska. „Jeśli ktoś chce po prostu obejrzeć to i wyjechać z tego miasta, trafia w pułapkę, na lep. Film jest zakomponowany jak wnętrze kasyna, w którym różne triki: układ podłogi, pulsowanie świateł, grzechot żetonów wspólnie pracują na to, by zagiąć czas, zaburzyć jego zwyczajowe poczucie. To, że płynie on do przodu – zdaje się mówić reżyser – to jedynie złudzenie, któremu z naiwności i niedbałości ulegamy. W rzeczywistości życie biegnie do przodu i do tyłu, i na boki”. W książce jest także, obok bogatego materiału ilustracyjnego, lista dialogowa filmu.

Wystawa czasowa „Mariusz Wilczyński. Zabij to i wyjedź z tego miasta” współfinansowana jest ze środków Miasta Łodzi.

Ekspozycja powstała we współpracy z Zachętą Narodową Galerią Sztuki w Warszawie.

Mariusz "Wilk" Wilczyński

Reżyser autorskich filmów animowanych, performer, malarz, profesor w Szkole Filmowej w Łodzi. Absolwent malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi (dyplom w pracowni prof. Stanisława Fijałkowskiego). Miał retrospektywy swoich filmów animowanych m.in. w Museum of Modern Art w Nowym Jorku, The National Gallery w Londynie, Anthology Film Archives w Nowym Jorku, Pretoria Art Museum w Pretorii, National Museum of Brazil w Brasili, Tokyo International Forum w Tokio, Pera Museum w Stambule, Muzeum Narodowym w Warszawie i innych.

The New Times nazwał Wilczyńskiego jednym z najważniejszych współczesnych twórców animacji artystycznej. Jego pełnometrażowy film "Zabij to i wyjedź z tego miasta" zdobył nagrody na najważniejszych festiwalach animacji: w Annecy (Specjalna Nagroda Jury) i Ottawie (Grand Prix dla filmu pełnometrażowego). Jako jedyny film animowany dostał Złote Lwy na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni oraz cztery statuetki Polskich Nagród Filmowych Orły, w tym m.in. za najlepszy film.

Aneksem do wystawy będzie druga ekspozycja: „Postscriptum: Nalepa i Wilk” - otwarcie w tym samym czasie (24 II godz. 17). Kameralna ekspozycja złożona jest z prezentowanych publicznie po raz pierwszy zdjęć bluesmana, twórcy zespołów Blackout i Breakout. Autorem większości fotografii jest Mariusz Wilczyński, zafascynowany w młodości gitarzystą, wokalistą i kompozytorem, z którym połączyła go trwająca blisko 30 lat przyjaźń. Na wernisaż wstęp wolny.